

Zaaknummer : 01029055
Ons Kenmerk : ODH447924
Datum : 06-10-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 13 april 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het verduurzamen van 45 woningen aan de Sluisweg te Hardinxveld-Giessendam en is aangevraagd namens Fien Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 april 2022 tot en met 31 maart 2027.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Fien Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit tot en met 31 maart 2027.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
  - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
  - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan Sluisweg Hardinxveld-Giessendam' van 22 maart 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a) de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b) de aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c) de uit te voeren werkzaamheden;
  - d) de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e) de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f) de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g) het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Sluisweg Hardinxveld-Giessendam' van 22 maart 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de permanente voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Zowel de tijdelijke als permanente vleermuiskasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden door een ecologisch deskundige op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening hersteld wordt. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden.
- 10 Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode maar buiten de kraamperiode van de vleermuizen, die loopt van 15 april tot en met 15 mei, en van 1 augustus tot 15 oktober onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van purschuim, glaswol, gaas of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft, en voor kraamverblijfplaatsen een windkracht van <3 Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek door de ecologisch deskundige te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 11 De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De ecologisch deskundige zoals beschreven in voorschrift 4 dient de functionaliteit van de permanente voorzieningen vast te stellen. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient begeleid te worden door de deskundige en deze dient hiervan verslag te doen in het logboek.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 13 april 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het verduurzamen van 45 woningen aan de Sluisweg te Hardinxveld-Giessendam en is aangevraagd namens Fien Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 april 2022 tot en met 31 maart 2027.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan Sluisweg Hardinxveld-Giessendam, Tauw, kenmerk R003-1278199VSX-V01-kzo-NL, 22 maart 2022;
- Natuurtoets Sluisweg Hardinxveld-Giessendam, Tauw, kenmerk R001-1278199VSX-V02-mwl-NL, 28 september 2021;
- Ecologisch onderzoek Sluisweg Hardinxveld-Giessendam, Tauw, kenmerk R002-1278199VSX-V01-baw-NL, 1 november 2021;
- Energielabel per woning en foto's binnenklimaat woningen Sluisweg, Tauw, kenmerk R003-1278199VSX-V01-kzo-NL
- Mail aanvullende informatie, Tauw, 21 april 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 26 april 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrictlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II van het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Fien Wonen is voornemens om 45 woningen aan de Sluisweg te Hardinxveld-Giessendam te verduurzamen.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- aanbrengen van spouwmuurisolatie;
- aanbrengen van dakisolatie;
- aanbrengen van vloerisolatie;
- het treffen van conserveringsmaatregelen van houten delen.

De werkzaamheden staan gepland te starten na ontheffingverlening en duren naar verwachting tot uiterlijk 31 maart 2023. In verband met mogelijke uitloop van de werkzaamheden wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepalingen

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 en 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het meest recente Vleermuisprotocol. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor vleermuizen in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn in het plangebied aangetroffen. In de woningen aan de Sluisweg te Hardinxveld-Giessendam zijn de volgende verblijfplaatsen aanwezig:

Soort	Functie	Aantal
Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats	1 (20 individuen)
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	16
Gewone dwergvleermuis	Paar-/winterverblijfplaats	1
Ruige dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	1 (5-7 individuen)
Ruige dwergvleermuis	Paar-/winterverblijfplaats	8

In figuur 1.1 op pagina 5 van het activiteitenplan zijn de exacte locaties van vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied weergegeven. Van zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige

dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Sluisweg Hardinxveld-Giessendam' van 22 maart 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van vleermuizen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaan 16 zomerverblijfplaatsen, 1 kraamverblijfplaats en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en 8 paarverblijfplaatsen en 1 zomerverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis, allen met milde winterfunctie verloren. Tussen 8 februari 2022 en 15 maart 2022 zijn de volgende tijdelijke vleermuiskasten gerealiseerd:

Adres	Aantal	Type	Oriëntatie
Sluisweg 49	4	VK WS 02	Noord
Sluisweg 53	3	VK WS 02	Oost
Sluisweg 65	6	VK WS 02	3 x noord, 3 x zuid
Sluisweg 76	4	VK WS 02	2 x noord, 2 x zuid
Sluisweg 78	3	VK WS 02	Zuid
Sluisweg 82	2	VK WS 02	1 x oost, 1 x zuid
Sluisweg 96	1	VK WS 02	Noord
Sluisweg 114	3	VK WS 02	Zuid
Sluisweg 131A	8	VK WS 02	Zuid
Sluisweg 144	18	VK WS 02	N, NO, ZO, Z, ZW, W
Sliet 2	12	VK WS 02	8 x noord, 8 x zuid
Houtschelf 5	10	VK WS 02	5 x noord, 5 x zuid
Houtschelf 5	4	VK SK 01 (Kraamkast)	2 x noord, 2 x zuid
Houtschelf 10	14	VK WS 02	12 x oost, 2 x zuid
Hakgriend 26	16	VK WS 02	8 x noord, 4 x oost, 4 x west

Deze voorzieningen zijn binnen 100 tot 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden aangebracht. De voorzieningen zijn op minimaal drie meter hoogte gerealiseerd waarbij rekening gehouden is met een optimale aanvliegroute, een vrije vliegruimte en beperkte verlichting.

In de permanente situatie worden 104 standaard inbouwstenen van het type IB VL 06 en 4 kraamvoorzieningen van het type 'Vleermuiskast Grote Tichelaar' ingebouwd in de gevels van de woningen aan de Sluisweg te Hardinxveld-Giessendam. De permanente voorzieningen worden zoveel als mogelijk gerealiseerd in dezelfde woningen als waar de oorspronkelijke verblijfplaatsen aanwezig waren en daarnaast verspreid over de andere woningen in het plangebied. De permanente voorzieningen worden in clusters van twee geplaatst. Spreiding is van toepassing in verband met mogelijk concurrentie tussen territoriale vleermuizen. Daarnaast ontstaat door spreiding variatie aan microklimaten. Clustering geeft vleermuizen de mogelijkheid te wisselen op een gevel. In Figuur 2.5 op pagina 11 van het activiteitenplan zijn de locaties aangegeven waar de permanente voorzieningen worden geplaatst. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In het actieve seizoen worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Het actieve seizoen loopt van 15 april tot en met 15 oktober. Daarbij moet de kraamperiode, die loopt van 15 mei tot en met 1 augustus, ontzien worden. Dit wordt uitgevoerd door het aanbrengen van exclusion flaps. Door de exclusion flaps kunnen vleermuizen het gebouw wel verlaten maar niet naar hun verblijfplaats terugkeren. Deze maatregel dient minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet onder de juiste omstandigheden waarbij het gebruik van purschuim, glaswol, gaas of netten niet is toegestaan. Daarnaast dient een controle door een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Dit hebben wij in voorschrift 10 geborgd, Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit de Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Daarnaast dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen, zoals vastgelegd in voorschrift 4.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. De gewone dwergvleermuis is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. De staat van instandhouding is onbekend, maar er zijn geen aanwijzingen voor een afname van deze soort. De gewone dwergvleermuis komt algemeen voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Hardinxveld-Giessendam.

De ruige dwergvleermuis is in Nederland een algemeen voorkomende soort. De ruige dwergvleermuis wordt ruim verspreid in Nederland waargenomen. De staat van instandhouding is matig ongunstig, maar de populatie trend is als stabiel beoordeeld. De ruige dwergvleermuis komt algemeen voor in de directe omgeving van het plangebied en binnen Hardinxveld-Giessendam.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis maken gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen. Buiten het plangebied zijn in Hardinxveld-Giessendam voldoende geschikte verblijfplaatsen die tot dit netwerk behoren. Deze verblijfplaatsen worden niet aangetast door het voornemen de woningen aan de Sluisweg te verduurzamen. Met de voorgenoemde maatregelen is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van 'het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande

woningvoorraad kan het beoogde doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂- uitstoot.

De bebouwing in het plangebied dateert uit de jaren 30 en eind jaren 40. De woningen zijn slecht geïsoleerd en voldoen niet meer aan de huidige eisen van deze tijd. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. De woningen hebben op dit moment overwegend energielabel D. Door vloer-, dak en spouwmuurisolatie wordt energielabel B behaald. Hiermee voldoet het aan de ambitie dat huurwoningen van wooncorporaties minimaal energielabel B hebben. Het isoleren van de woningen draagt daardoor bij aan het verminderen van de CO₂-uitstoot en is zodoende van groot openbaar belang.

Daarnaast wordt met de geplande werkzaamheden het binnenklimaat van de woningen verbeterd. In de woningen zijn vocht en schimmels aanwezig. Schimmels kunnen klachten veroorzaken in de luchtwegen van de bewoners. Door de isolatie te verbeteren kunnen deze gezondheidsproblemen worden verholpen. Het is in het belang van de volksgezondheid om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren, om gezondheidsproblemen te voorkomen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat 'het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden aangezien het gaat om het uitvoeren van verduurzamen van bestaande woningen. Vanwege de slechte isolatie en de aanwezigheid van vocht en schimmels in de woningen is het noodzakelijk de woningen te verduurzamen. Dit kan bewerkstelligd worden door de voorgestelde werkzaamheden. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het inpandig isoleren, gaan de verblijfplaatsen mogelijk alsnog verloren omdat daardoor het binnenklimaat verandert. Daarnaast worden gewenste energiedoelen hiermee niet behaald.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Hardinxveld-Giessendam bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.